Marți, 7 iunie 2022

P9_TA(2022)0225

Insulele UE și politica de coeziune

Rezoluția Parlamentului European din 7 iunie 2022 referitoare la insule și politica de coeziune: situația actuală și provocările viitoare (2021/2079(INI))

(2022/C 493/04)

Parlamentul European,

— având în vedere articolele 174, 175 și 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune ([1]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă ([2]),

— având în vedere declarația finală a celei de a 40-a Adunări generale anuale a Comisiei pentru insule a Conferinței regiunilor periferice maritime din Europa (CRPM) din 15 aprilie 2021,

— având în vedere cel de-al 7-lea Program de acțiune pentru mediu (PAM) și conceptele stabilite în el,

— având în vedere concluziile Consiliului din 16 octombrie 2020 privind strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2030,

— având în vedere studiul comandat de Comisia pentru dezvoltare regională, intitulat „Insulele Uniunii Europene: Situația actuală și provocări viitoare", publicat în martie 2021,

— având în vedere studiul realizat pentru Comisia pentru dezvoltare regională intitulat „Politica de coeziune și schimbările climatice", publicat în martie 2021,

— având în vedere instrumentul de redresare NextGenerationEU,

— având în vedere declarația finală a celei de-a XXVI-a Conferințe a președinților regiunilor ultraperiferice, semnată la Ponta Delgada la 18 noiembrie 2021,

— având în vedere avizul Comitetului European al Regiunilor din 10 decembrie 2020 referitor la Raportul Comisiei Europene privind implementarea parteneriatului strategic reînnoit cu regiunile ultraperiferice ale Uniunii Europene ([3]),

— având în vedere acordul Consiliului din 7 decembrie 2021 referitor la o abordarea generală față de actualizarea normelor UE privind cotele taxei pe valoarea adăugată (TVA),

— având în vedere rezoluția sa din 18 mai 2021 referitoare la evaluarea Fondului de solidaritate al Uniunii Europene ([4]),

([1]) JO L 231, 30.6.2021, p. 60.
([2]) JO L 231, 30.6.2021, p. 1.
([3]) JO C 37, 2.2.2021, p. 57.
([4]) JO C 15, 12.1.2022, p. 2.

— având în vedere rezoluția sa din 17 aprilie 2018 referitoare la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale în Uniunea Europeană: al 7-lea raport al Comisiei Europene ([5]),

— având în vedere rezoluția sa din 17 aprilie 2020 referitoare la acțiunea coordonată a UE pentru combaterea pandemiei de COVID-19 și a consecințelor sale ([6]),

— având în vedere rezoluția sa din 15 ianuarie 2020 referitoare la Pactul ecologic european ([7]),

— având în vedere Rezoluția sa din 14 septembrie 2021 intitulată „Consolidarea parteneriatului cu regiunile ultraperiferice ale UE” ([8]),

— având în vedere rezoluția sa din 28 noiembrie 2019 referitoare la urgența climatică și de mediu ([9]),

— având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale și avizul Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală,

— având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 14 octombrie 2020 despre exploatarea sustenabilă a resurselor naturale în insulele din Marea Mediterană,

— având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională (A9-0144/2022),

A. întrucât regiunile insulare din UE au o populație estimată la peste 20 000 000 de locuitori (4,6 % din populația totală a Uniunii); întrucât populația insulară europeană este repartizată pe aproape 2 400 de insule aparținând a 13 state membre;

B. întrucât insulele europene care au de furcă cu un număr mare de probleme structurale sunt deja în mare parte încadrate în categoriile NUTS 2 sau NUTS 3 în Nomenclatorul Unităților Teritoriale de Statistică;

C. întrucât de multe ori insulele suferă de handicapuri naturale multiple și permanente, printre care suprafața redusă, în general densitate mică a populației, probleme demografice, precum presiunea demografică sezonieră, piețe mici, dublă insularitate (insulă și arhipelag), condiții topografice vitrege foarte asemănătoare cu regiunile montane, dependența de transporturile maritime și aeriene sau dependența de o varietate restrânsă de produse;

D. întrucât schimbările demografice nu au un impact uniform asupra tuturor țărilor și regiunilor, ci au un impact mai mare asupra regiunilor deja rămase în urmă, agravând inegalitățile teritoriale și sociale existente; întrucât regiunile rurale, periferice și ultraperiferice, inclusiv insulele, sunt cel mai afectate de depopulare, cei care părăsesc cel mai des aceste regiuni fiind tinerii și femeile, mărind astfel ponderea bătrânilor în rândul locuitorilor, fapt ce ar putea crește riscul de izolare socială;

E. întrucât caracteristicile specifice ale insulelor sunt recunoscute de articolul 174 din TFUE și întrucât acest articol, în special partea referitoare la teritoriile insulare ale UE, tot nu a fost transpus în practică; întrucât aceste caracteristici ar trebui luate în considerare în politicile UE, elaborând în special o strategie special dedicată, un plan de acțiune european și o agendă politică pentru insule, cu priorități de acțiune clar definite;

F. întrucât toate regiunile insulare sunt prin comparație mai puțin dezvoltate decât regiunile continentale din statul membru din care fac parte, având un PIB pe cap de locuitor mai mic decât acestea;

G. întrucât trei state membre ale UE sunt insule;

([5]) JO C 390, 18.11.2019, p. 53.
([6]) JO C 316, 6.8.2021, p. 2.
([7]) JO C 270, 7.7.2021, p. 2.
([8]) JO C 117, 11.3.2022, p. 18.
([9]) JO C 232, 16.6.2021, p. 28.

H. întrucât deconectarea fizică a insulelor și depărtarea lor de continent creează și alte constrângeri, inclusiv pentru piața muncii, legăturile de transport sustenabile și mobilitate, importul de materii prime și de produse de consum, accesul produselor insulare pe piețele externe învecinate, educație, sănătate, activitate economică, acces la apă potabilă și salubritate, aprovizionare cu energie și instalații de gestionare a deșeurilor; întrucât această deconectare geografică face ca tranziția verde a acestor teritorii spre o economie neutră climatic să fie mult mai anevoioasă;

I. întrucât accesul egal la măsuri de calificare, perfecționare și recalificare de calitate și inclusive, și totodată informații despre resursele de competențe, consiliere, educație și formare profesională pentru toți oamenii, inclusiv pentru cei care trăiesc în zone rurale sau izolate și insule, este esențial pentru o competitivitate sustenabilă, dreptate socială și reziliență;

J. întrucât, în conformitate cu articolul 349 din TFUE, pentru regiunile ultraperiferice, care în marea lor majoritate sunt insule, UE trebuie să adopte măsuri specifice menite să stabilească condițiile de aplicare a politicilor comune ale UE în regiunile respective, mai cu seamă în domenii precum politicile vamale și comerciale, politica fiscală, zonele libere, agricultura și pescuitul, condițiile de aprovizionare cu materii prime și bunuri de consum esențiale, ajutoarele de stat și condițiile de acces la fondurile structurale și la programele orizontale ale Uniunii; întrucât măsurile specifice din toate aceste domenii contribuie la întărirea coeziunii economice, sociale și teritoriale în UE;

K. întrucât de multe ori, în timpul pandemiei de COVID-19, lucrătorii sezonieri și detașați nu au dispus de asistență medicală de bază, de cazare decentă, de echipamente individuale de protecție și nici de informații pertinente; întrucât de multe ori ei nu au avut acces corespunzător sau nu au avut deloc acces la sistemele de protecție socială din statele membre gazdă, de pildă la indemnizații pentru concedii medicale și șomaj de scurtă durată; întrucât mobilitatea lucrătorilor depinde enorm de mijloacele de transport disponibile, iar lucrătorii din insule și din regiunile ultraperiferice ale Uniunii au fost deosebit de afectați;

L. întrucât consecințele sociale, economice, de mediu și culturale pe termen lung ale crizei COVID-19 asupra teritoriilor insulare ale Uniunii stârnesc foarte multă îngrijorare, iar relansarea europeană nu trebuie să neglijeze insulele, nici să genereze noi disparități regionale; întrucât criza provocată de pandemia de COVID-19 a demonstrat că economiile insulare sunt foarte vulnerabile la astfel de evenimente;

M. întrucât ratele șomajului din insule, deseori ridicate și care tind să fie mai ridicate decât pe continent, au fost exacerbate grav de criza provocată de pandemia de COVID-19, afectându-i mai ales pe tineri;

N. întrucât insulele și regiunile ultraperiferice se află în prima linie a schimbărilor climatice, fiind afectate de creșterea nivelului mării și de eroziunea costieră și de încălzirea și acidificarea mărilor și oceanelor, dar și de amplificarea frecvenței și violenței dezastrelor naturale, precum cicloanele, erupțiile vulcanice, incendiile forestiere și furtunile, inundațiile, seceta și problemele cu deșertificarea, care pot avea efecte negative asupra agriculturii și aprovizionării cu alimente și pot provoca multiple forme de daune economice, sociale și de mediu; întrucât ele pot fi excelente bancuri de testare pentru o serie de procese de tranziție ecologică și multe aspiră la autonomia energetică cu ajutorul energiilor regenerabile;

O. întrucât insulele dispun de numeroase atuuri care trebuie puse mai bine în valoare;

P. întrucât bogăția de specii și ecosisteme de pe insule este excepțională; întrucât ecosistemele insulare sunt grav amenințate de impactul schimbărilor climatice și ar trebui ocrotite;

Q. întrucât, pe multe insule, zonele interioare sunt în urmă față de regiunile de coastă ca dezvoltare economică și accesibilitate a serviciilor;

R. întrucât exploatațiile agricole de pe insule, majoritatea lor ferme mici, sunt vitregite de izolarea geografică, de situația insulară și condițiile de mediu, de dependența de energia de pe continent, de diversitatea limitată a producției datorată condițiilor locale și climatice, de o mare dependență de piețele locale, de criza climatică, de degradarea mediului, de pierderea biodiversității și de starea proastă a infrastructurilor de bază ca, de exemplu, drumuri, aprovizionare cu apă potabilă, gestionarea deșeurilor infrastructură digitală și medicală; întrucât aceste vicisitudini structurale sunt deseori agravate de lipsa unor servicii de interes general complet dezvoltate;

S. întrucât insulele, în special regiunile ultraperiferice, sunt foarte vulnerabile în fața crizelor socioeconomice și a dezastrelor naturale, precum fenomenele meteorologice extreme și activitatea vulcanică; întrucât din cauza izolării lor geografice și a problemelor cu accesul la bunuri de bază de pe continent, cum ar fi combustibilul sau apa, insulele sunt afectate mai grav de fenomene precum pandemia de COVID-19, care le creează mari necazuri fermierilor; întrucât teritoriile insulare din UE reprezintă 80 % din biodiversitatea Europei, adăpostind multe dintre speciile sale endemice și pot chiar acționa ca refugiu pentru speciile pe cale de dispariție, constituind, în același timp, zone vitale de iernat, puncte de escală sau de concentrare pentru păsările, mamiferele și nevertebratele migratoare, pe lângă faptul că sunt pline de peisaje și habitate care constituie adevărate comori și necesită o protecție specială;

T. întrucât o parte substanțială a dezvoltării socioeconomice a insulelor se bazează pe sectoare cu un caracter sezonier foarte pronunțat, ca agricultura și turismul; întrucât fermierii din regiunile insulare suferă mai ales din cauza competitivității scăzute, pentru că trebuie să suporte costuri mari cu transportul și nu pot beneficia de economii de scară, având în vedere că pe multe insule terenurile sunt o resursă limitată; întrucât insulele vor trebui să se conformeze Strategiei „De la fermă la consumator”, care este o parte esențială a Pactului verde european, pentru a dezvolta sisteme de aprovizionare cu alimente echitabile și care să fie bune pentru sănătate și mediu; întrucât aceste regiuni pot fi grav dezavantajate în concurența cu țările terțe, a căror producție adesea nu respectă aceleași standarde de mediu și de siguranță alimentară și care au costuri mult mai mici cu forța de muncă;

U. întrucât impactul strategiei „De la fermă la consumator” asupra producției agricole a UE poate avea consecințe grave în aceste regiuni care nu prea sunt competitive în raport cu importurile din țări terțe și întâmpină greutăți în încercarea de a-și diversifica producțiile;

V. întrucât biodiversitatea marină și terestră de pe insule este în mare parte endemică și, ca atare, mai fragilă; întrucât poluarea marină și costieră, precum și pescuitul excesiv și pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat, care au un impact tot mai mare asupra mediului insulelor, cu consecințe foarte grave pentru piața muncii, pescuitul artizanal și comunitățile locale pot fi o sursă de necazuri pentru insule;

W. având în vedere potențialul regiunilor ultraperiferice și al insulelor în domenii strategice importante pentru un viitor sustenabil al Europei, cum ar fi energia curată, biodiversitatea și ecoturismul;

Caracteristici generale și specifice ale insulelor din Uniunea Europeană

1. recunoaște că insularitatea este un handicap structural permanent; remarcă că din acest motiv trebuie să se dezvolte strategii de incluziune pentru a permite insulelor să facă față dificultăților și să depășească barierele pe care le implică însuși caracterul lor insular;

2. reamintește că articolul 174 din TFUE prevede că Uniunea trebuie să dedice o atenție deosebită insulelor europene;

3. subliniază că insulele europene, deși se confruntă cu probleme comune, au caracteristici geografice și structuri instituționale diferite, ceea ce înseamnă că este crucial să se adopte soluții flexibile care să țină seama de aceste particularități;

4. regretă că UE nu are o viziune față de insulele europene și cere să se pună la punct o asemenea viziune și să se valorifice atuurile insulelor;

5. subliniază că și articolul 349 din TFUE recunoaște caracterul insular printre condițiile care frânează dezvoltarea celor nouă regiuni ultraperiferice și menționează caracterul insular ca fiind una dintre condițiile care le agravează situația socială și economică fragilă din punct de vedere structural; reamintește că articolul 349 din TFUE cere măsuri specifice pentru aceste regiuni ultraperiferice; propune să se adopte un regulament privind organizarea comună a piețelor (OCP) special pentru regiunile ultraperiferice, care să țină seama de condițiile ecologice, geografice și sociale specifice ale teritoriilor care intră sub incidența articolului 349 din TFUE;

6. subliniază că PIB-ul și nivelul de dezvoltare al insulelor europene sunt sub media Uniunii și a țărilor din care fac parte;

7. subliniază că handicapurile majore pentru insule se datorează condițiilor lor geomorfologice și naturale; relevă că în general insulele au un handicap natural dublu sau triplu, și anume insularitatea, relieful montan și faptul că fac parte dintr-un arhipelag;

8. reamintește că insularitatea creează probleme structurale de dependență de transportul maritim și aerian, care este un serviciu public de care depinde viața de zi cu zi a cetățenilor europeni care locuiesc pe insule, cu costuri suplimentare pentru importul și exportul de bunuri și materii prime, inclusiv produse energetice și de consum, precum și pentru transportul de pasageri;

9. atrage atenția că în cazul arhipelagurilor dubla și uneori tripla insularitate amplifică aceste greutăți;

10. pune în lumină deficitul de populație, de materii prime și de resurse de tot soiul de care suferă insulele și reamintește că pe numeroase insule accesul la apă potabilă și salubritatea pentru toate gospodăriile sunt chestiuni vitale pentru populație și pentru dezvoltarea agriculturii, producția de energie, sustenabilitatea insulei și capacitatea de a găzdui turiști;

11. subliniază că izolarea din cauza insularității implică o dependență de piețele din metropolă și de pe continent, mărind costul anumitor servicii, ca gestionarea deșeurilor, precum și costul anumitor bunuri, în special în cazul insulelor mici care depind extrem de mult de importuri;

12. semnalează că economia insulelor este orientată spre sectoarele primar și terțiar și că hiperspecializarea erodează țesutul economic, făcându-l mai vulnerabil în fața momentelor de încetinire și criză economică; se arată îngrijorat de evoluțiile pe termen lung care în multe insule din UE pot crea o economie bazată exclusiv pe turism, provocând astfel vulnerabilități sezoniere, precum diferențele de resurse financiare între perioadele de sezon turistic și extrasezon; semnalează deci că economia insulelor trebuie diversificată întărind sectoarele secundare, pentru a echilibra situația și a lărgi paleta de opțiuni pe piața muncii;

13. constată cu îngrijorare efectele imediate și pe termen lung ale pandemiei de COVID-19, care a înrăutățit o situație deja precară în numeroase domenii pentru insulele din UE; reține cu îngrijorare că deteriorarea sănătății mintale atârnă greu în balanța precarității, din cauza izolării și a restrângerii opțiunilor zonelor insulare;

14. subliniază că consecințele crizei create în jurul COVID-19 se resimt și mai acut pe multe insule și în regiunile ultraperiferice decât pe continent, fapt reflectat de creșterea prețurilor transportului maritim de mărfuri, constituind o povară în plus pe lângă greutățile sociale și economice structurale caracteristice acestor regiuni; constată că actualele creșteri de prețuri nu vor face decât să agraveze aceste greutăți;

15. reamintește statelor membre că Mecanismul de redresare și reziliență ar trebui să urmărească să reducă decalajul de dezvoltare economică, socială și teritorială dintre insule și regiunile ultraperiferice și regiunile cel mai dezvoltate; invită Comisia ca atunci când prezintă Parlamentului raportul său de revizuire să precizeze dacă această dispoziție a fost respectată în planurile naționale de redresare;

Mizele și provocările pentru insulele europene

Schimbările climatice și biodiversitatea

16. subliniază că biodiversitatea de pe insule se caracterizează prin trăsături biogeografice, filogenetice și funcționale unice, că insulele adăpostesc o parte însemnată din biodiversitatea mondială, găzduind spații de reproducere pentru grupuri mari de specii importante, dar că au și suferit pierderi de biodiversitate disproporționat de mari; consideră că este nevoie de politici și acțiuni regionale focalizate, de pildă o asistență tehnică mai coordonată, pentru a proteja și a reface biodiversitatea

unică a insulelor și a le conserva resursele naturale limitate, ca solul și apa, a le proteja productivitatea agricolă, mai ales produsele tradiționale sustenabile, și a asigura mijloacele de trai ale oamenilor, contribuind totodată la realizarea obiectivelor Pactului verde european; invită Comisia și statele membre să îi sprijine mai consistent pe fermierii implicați în practici propice biodiversității, inclusiv prin majorarea fondurilor și a ratelor de cofinanțare;

17. subliniază că numeroase insule au un mediu fragil și o biodiversitate marină și terestră endemică și că dezvoltarea turismului, îndeosebi în anumite insule din Mediterana, accentuează și mai mult presiunea antropogenă asupra biodiversității;

18. pledează pentru politici și acțiuni regionale focalizate, sustenabile și eficiente pentru insule, menite să le mărească capacitatea de a-și proteja și restabili biodiversitatea unică, de a promova o economie albastră axată pe turism și pescuit sustenabil și să sprijine cercetarea fundului mării; roagă Comisia să evalueze efectele schimbărilor climatice asupra insulelor;

19. reamintește că insulele se află în prima linie a schimbărilor climatice, fiind afectate mai ales de creșterea nivelului mării, de încălzirea și acidificarea mărilor și oceanelor, de impactul tot mai dur al deșertificării și de înmulțirea dezastrelor naturale;

20. invită Comisia să cerceteze dacă nu cumva trebuie îmbunătățit Fondul de solidaritate al Uniunii Europene astfel încât să se adapteze la noi realități și amenințări, precum dezastrele naturale sau efectele schimbărilor climatice, pentru răspunde mai realist consecințelor acestor fenomene;

21. invită Comisia să rezolve rapid chestiunea importantă de a adapta mecanismele de urgență existente pentru a face față dezastrelor naturale tot mai grave, ca erupția vulcanului de pe insula La Palma (Spania), o provocare socială și economică fără precedent care necesită un răspuns proporțional cu daunele pricinuite;

22. remarcă cu îngrijorare riscurile asociate cu pescuitul excesiv și poluarea marină și costieră; cere ca în cadrul Acordului de la Paris și al Pactului verde european, inclusiv în Legea climei, să se prevadă un sprijin special destinat insulelor, indispensabil pentru a se adapta la schimbările climatice, a rezista în fața lor și a le combate cu succes, dând dovadă de spirit de anticipație; cere ca în insulele din UE să fie mobilizate instrumente menite să compenseze efectele sociale negative ale Pactului verde european;

23. cere să se analizeze strategiile de prevenire a riscurilor de dezastre naturale, măsurile de adaptare la schimbările climatice și politicile de amenajare a teritoriului pentru a evita proliferarea locuințelor și infrastructurilor construite în zone de coastă inundabile sau în zone predispuse la alunecări de teren;

Accesul la apă și gospodărirea apei

24. consideră că insulele pot reprezenta un laborator formidabil pentru a testa practici de sustenabilitate în sectoare precum energia curată, economia circulară, mobilitatea inteligentă, gestionarea deșeurilor și economia albastră; consideră că în primul rând trebuie scurtate lanțurile de distribuție pentru a reduce emisiile provenite din transportul materiilor prime și a promova economia circulară, acesta fiind un aspect extrem de important pentru ca insulele să devină mai competitive și mai autonome;

25. subliniază că pe aproape toate insulele starea activelor de mediu, mai ales a resurselor hidrologice, devine tot mai precară; invită, în acest context, Comisia Europeană să mobilizeze noi surse de finanțare pentru a ajuta mai cu folos regiunile insulare să își rezolve problemele cu accesul la apă și gospodărirea apei și să adopte o politică comună de gospodărire a apei pentru insule;

26. atrage atenția că trebuie să se promoveze purificarea apei, în special a apei uzate, și să se garanteze un ciclu sustenabil al apei; reamintește că desalinizarea este adesea costisitoare, nefiind un mijloc eficient pentru a asigura întreaga alimentare cu apă a unei insule. reamintește, de asemenea, greutățile întâmpinate de teritoriile insulare, care dispun de resurse limitate pentru stocarea și prelucrarea deșeurilor, în special în perioadele de vârf ale sezoanelor turistice când se produc mai multe deșeuri; mai reamintește și rolul strategic al economiei circulare, care ar trebui lărgit, incluzând și colectarea și reciclarea economică a deșeurilor marine;

Tranziția energetică

27. cere reguli special concepute și o susținere financiară menită să ajute insulele să atingă obiectivele de neutralitate climatică, având în vedere costurile suplimentare legate de sectoare precum energia și transporturile, precum și incidența tehnologiilor mobile asupra sistemelor lor energetice; recunoaște că este nevoie de investiții proporțional foarte mari pentru a gestiona sursele de energie regenerabile, intermitente prin natura lor; cere să se ia în calcul aceste costuri în pachetul legislativ „Adaptarea la obiectivul 55”;

28. subliniază că pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” este necesar și atrage după sine multe oportunități; consideră, cu toate acestea, că punerea în practică a acestor măsuri legislative ar trebui să meargă mână în mână cu promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale din moment ce insulele depind exclusiv de transportul aerian și maritim;

29. cere să se ia măsuri compensatorii concrete care să contrabalanseze orice posibilă consecință negativă asupra coeziunii economice, sociale și teritoriale a insulelor în procesul de tranziție către o economie și o societate mai curate, din cauza dependenței lor de transportul aerian și maritim;

30. consideră că o monitorizare atentă este importantă pentru ca insulele să fie integrate întru totul în dezvoltarea infrastructurii maritime verzi; solicită să li se acorde prioritate insulelor la dezvoltarea infrastructurii care urmărește decarbonizarea aerian și transportului maritim; subliniază că aceste handicapuri structurale fac ca cetățenii și întreprinderile din insule să fie mai expuși la creșterea prețurilor;

31. reamintește că din cauza suprafeței mici și a sistemelor energetice izolate, insulele întâmpină greutăți majore în aprovizionarea cu energie, deoarece se bazează în general pe importurile de combustibili fosili pentru producția de energie electrică, transport și încălzire;

32. consideră că valorificarea energiei din surse regenerabile, inclusiv a energiei maremotrice, ar trebui să fie o prioritate, putând aduce beneficii substanțiale insulelor, ținând seama de nevoile comunităților locale, inclusiv nevoia de a conserva arhitectura tradițională a insulelor și habitatele locale; cere să se dezvolte un evantai larg de astfel de surse de energie, în funcție de caracteristicile geografice ale fiecărei insule; are cuvinte de laudă pentru programele de hidrogen verde lansate de insule;

33. cere să se fixeze pentru toate insulele europene un obiectiv de autonomie energetică bazată pe energiile regenerabile prin eliminarea treptată a utilizării combustibililor fosili și introducerea de măsuri pentru a mări potențialul surselor sustenabile și regenerabile de energie; solicită cercetări suplimentare pentru a face sursele regenerabile de energie offshore mai accesibile și mai adecvate pentru caracteristicile geografice ale diferitelor bazine maritime;

34. subliniază că, pentru a realiza o tranziție ecologică eficace, este esențial să se consolideze capacitatea administrativă a instituțiilor locale ale insulelor europene și să se dezvolte potențialul acestora atât ca facilitatori ai competitivității economice, sociale și teritoriale, cât și ca promotori ai unui comportament favorabil climei în rândul cetățenilor; reamintește că această tranziție depinde și de derularea unor politici și inițiative solide de cercetare și inovare care să încurajeze colaborarea între părțile interesate de la nivel local, promovând, totodată, implantarea mai multor institute de cercetare pe teritoriile insulare;

35. reamintește statelor membre că planurile lor naționale de tranziție, prevăzute de Fondul pentru o tranziție justă, trebuie să cuprindă un studiu și o analiză specifică pentru fiecare dintre insulele lor;

Dezvoltarea economică și socială

36. subliniază cât este de important să fie susținut țesutul economic local al insulelor europene, în special microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);

37. sugerează statelor membre să folosească resurse din Fondul Social European + (FSE+) și Fondul European pentru dezvoltare regională pentru a susține crearea unor locuri de muncă de calitate, a promova un echilibru mai just între muncă și viața privată și a crea oportunități de angajare în regiunile expuse riscului de depopulare, dând o atenție deosebită eforturilor de atragere a femeilor să participe mai intens pe piața muncii; subliniază cât sunt de importante serviciile de consiliere, învățarea pe tot parcursul vieții și programele de reconversie și perfecționare profesională a lucrătorilor de toate vârstele;

38. cere măsuri urgente pentru a limita depopularea insulelor, precum și exodul creierelor și al competențelor, a îmbunătăți nivelul de trai al cetățenilor, îmbunătățind totodată și accesibilitatea pentru grupurile vulnerabile, a susține firmele locale și a proteja locurile de muncă și a găsi o soluție la problema îmbătrânirii populației; face un apel să se susțină și dezvoltarea instituțiilor de învățământ, instruire profesională, perfecționare profesională, formare a aptitudinilor pentru un antreprenoriat inovator și sustenabil și de plasare de personal pentru locuitorii insulelor, în special pentru femei, în rândul cărora rata șomajului este mai ridicată decât la bărbați pe toate insulele din UE, și pentru tineri;

39. subliniază că trebuie extins acordul Consiliului din 7 decembrie 2021 pentru a actualiza normele UE privind cotele de TVA pentru toate zonele insulare din UE, după caz;

40. reamintește că criza provocată de pandemia de COVID-19 a scos la iveală punctele slabe ale sistemelor sanitare din multe insule europene; semnalează deci că este important să se dezvolte și să îmbunătățească infrastructura sanitară și accesul la îngrijire și să ofere ajutoare pentru a încuraja cadrele medicale să se instaleze, în special în teritoriile insulare cele mai îndepărtate;

41. accentuează nevoia de a încuraja, la nivel local, cooperarea strânsă, mobilitatea și schimbul de cunoștințe între instituțiile de învățământ, de cercetare și de inovare tehnologică, întreprinderi, și cetățeni; invită Comisia să le creeze locuitorilor regiunilor insulare, în special celor care locuiesc cel mai departe de Europa continentală, condiții pentru a participa fără opreliști și în condiții echitabile la programe europene de mobilitate, precum Erasmus +, Corpul european de solidaritate, DiscoverEU și viitorul program ALMA;

42. reamintește importanța programelor UE ca de pildă Garanția pentru tineret; invită statele membre să pună în practică rapid acest program, în strânsă coordonare cu fondurile europene precum FSE+, pentru a soluționa situația tinerilor care nu sunt nici la muncă, nici la studii, nici la cursuri de instruire, cu un accent deosebit pe persoanele din zonele rurale și din regiunile unde piața muncii este afectată de constrângeri naturale sau demografice, pentru a garanta că toți tinerii sub 30 de ani primesc o ofertă de angajare de bună calitate, își continuă studiile, educația sau instruirea profesională, își pot dezvolta competențele necesare pentru a avea șanse de angajare într-o gamă largă de sectoare sau li se oferă o ucenicie sau un stagiu remunerat în termen de cel mult patru luni după ce devin șomeri sau își termină educația formală;

43. salută eforturile de a face Garanția pentru tineret accesibilă cât mai multor tineri și de a evita orice formă de discriminare, inclusiv a tinerilor care locuiesc în zone îndepărtate, rurale sau zone urbane defavorizate sau în teritorii de peste mări și regiuni insulare;

Cultura

44. este de părere că cultura și dezvoltarea sectorului cultural sunt fundamentale; apreciază că identitatea culturală și lingvistică a insulelor trebuie protejată și promovată, inclusiv în programele școlare, întrucât contribuie la propășirea lor și a întregii UE pe multe planuri;

45. propune Comisiei să declare 2024 Anul european al insulelor;

Agricultură și pescuit

46. invită Comisia să vadă dacă este nevoie de un regulament care să prevadă măsuri specifice în domeniul agriculturii pentru toate insulele de nivel NUTS 2 și NUTS 3 pentru a obține autonomia alimentară și a mări competitivitatea propriilor produse, fără a afecta în vreun fel alte instrumente existente, ca programul de opțiuni specifice privind depărtarea și insularitatea (POSEI) și Regulamentul de stabilire a unor măsuri specifice în domeniul agriculturii în favoarea insulelor mici din Marea Egee ([10]);

47. solicită acțiuni pentru reducerea decalajului economic dintre zonele interioare și regiunile de coastă, care persistă adesea în teritoriile insulare;

([10]) Regulamentul (UE) nr. 229/2013 din 13 martie 2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea insulelor mici din Marea Egee (JO L 78, 20.3.2013, p. 41).

48. constată că insulele oferă produse agricole și alimentare de o calitate unică datorită condițiilor microclimatice și topografice specifice; accentuează necesitatea de a promova consumul de produse agricole din regiunile insulare și periferice prin politica de coeziune; îndeamnă Comisia și statele membre să dezvolte soluții sustenabile pentru transportul produselor agricole dintre majoritatea insulelor și continent; este de părere că acest lucru va mări competitivitatea, mai ales a insulelor mici, dându-le micilor fermieri încredere în forțele proprii;

49. insistă pe ideea că trebuie susținute mai mult, în limitele ecologice și cu respectul cuvenit pentru un mediu terestru și marin sănătos, dezvoltarea economică a insulelor, agricultura, gospodărirea și conservarea pădurilor, zootehnia, acvacultura, pescuitul sustenabil, producția locală și economia albastră din insule, inclusiv prin programe de cooperare europeană; consideră că UE trebuie să sprijine mai mult modernizarea agriculturii în insule, inclusiv prin promovarea agriculturii de precizie, pentru a ajuta aceste regiuni să îndeplinească obiectivele Pactului verde.

50. subliniază că decalajul de dezvoltare de care suferă zonele rurale insulare este accentuat și mai mult de faptul că, cum în majoritatea insulelor nu există orașe dinamice și prospere, aceste zone nu pot beneficia de efectele de propagare generate în alte părți de orașe; constată că acest lucru duce la scăderea competitivității, mai ales în raport cu capacitatea IMM-urilor de a profita de economiile de scară;

51. subliniază importanța amenajării teritoriului, cu accent pe gospodărirea chibzuită și eficientă a terenurilor;

52. subliniază că este important să se stabilească un contact cu persoanele din zonele rurale și îndepărtate, înlesnind accesul la oferte personalizate de perfecționare și recalificare pentru persoanele care lucrează în agricultură, pescuit, silvicultură și alte ocupații în aceste regiuni și să se înzestreze aceste persoane cu competențe verzi, digitale și orice alte competențe necesare pentru a înțelege mai bine șansele actuale și viitoare aduse de economia verde și cea albastră și să li se dea posibilitatea să-și aducă o contribuție importantă la conservarea mediului;

53. subliniază că nu există soluții sustenabile pentru a transporta produse agricole între majoritatea insulelor și continent și pentru a exporta și importa produse agricole dinspre și înspre insule și îndeamnă Comisia și statele membre să susțină proiecte inovatoare pentru conexiuni mai ecologice în planurile lor de dezvoltare pentru insulele din UE;

54. invită statele membre să folosească toate instrumentele disponibile în cadrul politicii de coeziune și să identifice și să promoveze posibilitățile de complementaritate și sinergiile dintre diferitele politici și fonduri ale UE pentru a întări securitatea alimentară și autosustenabilitatea insulelor, promovând printre altele folosirea energiei din surse regenerabile și pentru a le integra în tranziția către sisteme alimentare sustenabile și circulare și zone rurale inteligente, transformând astfel handicapurile geografice în oportunități; consideră că promovarea rolului insulelor în lanțul alimentar sustenabil prin instrumentele politicilor UE, inclusiv ale politicii de coeziune, ar putea genera noi oportunități de locuri de muncă și opri tendința de depopulare în regiunile insulare;

55. subliniază necesitatea de a sprijini lanțuri de aprovizionare scurte rentabile și ecologice și dezvoltarea unui sector agricol care să acorde prioritate produselor tradiționale cu valoare adăugată ridicată, consumului local și soluțiilor ecologice, care contribuie la obținerea autonomiei alimentare;

56. accentuează că trebuie implementată și mai mult Declarația de la Cork 2.0 privind o viață mai bună în zonele rurale, pentru a reflecta asupra greutăților și șanselor întâmpinate în prezent de insulele Europei; cere ca viziunea pe termen lung pentru zonele rurale să cuprindă o referință specială la particularitățile regiunilor ultraperiferice și ale insulelor din Marea Egee; cere Comisiei să promoveze politicile pentru insule în procesele de planificare regională pentru a sprijini agricultura, producția de alimente, agroturismul, economia albastră și conectivitatea sustenabile, inclusiv prin fonduri complementare față de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), combătând schimbările climatice, protejând biodiversitatea, introducând economia circulară și trecând la energia din surse regenerabile; îndeamnă Comisia să evalueze, de asemenea, costul real al insularității și al dublei insularități a regiunilor din arhipelaguri, ținând seama de punctele slabe și punctele forte ale zonelor insulare, în special ale regiunilor ultraperiferice; consideră că ar trebui luat în considerare costul

real al insularității pe care îl suportă regiunile insulare în politica de coeziune a UE, realizându-se totodată o evaluare a impactului inițiativelor și acțiunilor UE asupra insulelor, pe baza unor date actualizate și armonizate; subliniază că Observatorul rural reprezintă o ocazie unică de a produce date utile și actualizate de înaltă calitate pentru teritoriile insulare, axate, printre altele, pe accesul la terenuri, punând bazele pentru o dezvoltare agricolă și economică multilaterală a insulelor;

57. consideră că trebuie să se transporte în continuare animale vii pe cale maritimă, având în vedere că sectoarele agricole din anumite insule depind masiv de exporturi, în special pe insulele cele mai mici, care, fiind așa mici și neavând deci infrastructura necesară nu pot expedia carcase de animale;

58. consideră că UE trebuie să sprijine mai mult modernizarea agriculturii în insule, inclusiv prin promovarea agriculturii de precizie, pentru a ajuta aceste regiuni să îndeplinească obiectivele Pactului verde;

59. atrage însă atenția că, întrucât strategia „de la fermă la consumator" limitează și mai mult folosirea agenților de protecție a plantelor în Uniune, ar trebui să țină seama și de particularitățile culturilor tropicale și subtropicale din regiunile ultraperiferice și să se limiteze accesul la piețele Uniunii pentru produsele care nu respectă standardele sale;

60. consideră că în contextul special al regiunilor ultraperiferice, coeziunea UE ar trebui înfăptuită prin: dispoziții mai stricte la articolul 349 din TFUE, în special prin consolidarea „acquis-ului UE" aplicabil în aceste regiuni; menținerea și consolidarea programului POSEI și a bugetului său, cu precădere prin transpunerea sa în alte sectoare în afara agriculturii, ca pescuitul, transporturile, turismul etc.; și asigurarea unui tratament diferențiat pentru produsele regiunilor ultraperiferice la renegocierea tuturor acordurilor de parteneriat economic și de liber schimb și protejarea totală în cadrul acestor negocieri a produselor agricole sensibile, precum bananele, tomatele, zahărul, laptele etc.;

61. cere să se întărească mecanismele specifice din PAC prin programul POSEI, pentru a reduce dependența regiunilor ultraperiferice de importurile de produse agricole și agroalimentare, pentru a cimenta securitatea alimentară și capacitatea acestor regiuni de a avea acces la piețele lor, fie pe teritoriul lor, fie în altă parte în Uniune; în acest sens, solicită majorarea bugetului programului POSEI începând cu 2027, pentru a răspunde nevoilor tot mai mari și în vederea dezvoltării producției locale în aceste regiuni îndepărtate și insulare, care au costuri de producție suplimentare semnificative;

62. roagă Comisia să mențină rata de cofinanțare pe termen lung pentru regiunile ultraperiferice la 85 % în cazul FEADR, pentru a asigura dezvoltarea socioeconomică a acestor teritorii atenuând, astfel, problemele cauzate de izolarea lor geografică;

63. cere să se respecte cu strictețe standardele sociale și de mediu europene aplicabile bunurilor tropicale din țări din afara UE și să se introducă sistematic contingente de import la produsele tropicale din aceste țări, pe baza fluxurilor comerciale existente; consideră că ar trebui introduse mecanisme specifice de supraveghere și sancționare pentru a verifica respectarea acestor condiții; recomandă să se impună principiul conformității la importurile din țări terțe, mai ales la produsele bio;

64. recunoaște că regiunile de coastă și regiunile ultraperiferice depind în mod tradițional de pescuit și ar trebui să beneficieze de sprijin financiar pentru a proteja locurile de muncă din sectorul pescuitului, a dezvolta noi sectoare și a crea noi locuri de muncă, mai ales în pescuitul la scară mică; invită statele membre să ducă politici focalizate pentru a proteja locurile de muncă existente și a crea altele noi și diverse și a promova digitalizarea; subliniază cât este de important să se prevină orice tip de discriminare pe piața muncii și să fie ocrotite și sprijinite grupurile vulnerabile și dezavantajate; sprijină mobilizarea combinată a fondurilor structurale și de investiții europene pentru a crea sinergii, evitând, în același timp, suprapunerile;

65. își face mari griji pentru sănătatea fizică și mentală a lucrătorilor din industria pescuitului, de multe ori pusă în pericol nu doar de pericolul inerent al muncii în largul mării, ci și de folosirea de nave care nu respectă reglementările actuale de siguranță, ceea ce îi expune și mai mult la accidente de muncă, inclusiv accidente grave; invită, așadar, autoritățile competente să asigure condiții de muncă sigure și decente pentru toți lucrătorii din sector, precum și condiții de concurență

echitabile și o concurență loială între întreprinderile de pescuit la nivel mondial, fără a coborî standardele europene; invită statele membre să ofere sprijin adecvat pentru a mări siguranța flotei și a îmbunătăți condițiile de muncă în conformitate cu cerințele de sustenabilitate ecologică și dând o atenție deosebită pescuitului la scară mică, în special în regiunile insulare și ultraperiferice, unde vârsta medie a navelor este cu mult mai mare decât în cazul pescuitului industrial; salută inițiativa Comisiei de a ajunge la un acord cu privire la siguranța navelor de pescuit;

Turismul

66. reține că sectorul turismului are cea mai mare contribuție la creșterea economică a regiunilor insulare ca venituri și locuri de muncă; invită deci Comisia să acorde un sprijin financiar suplimentar destinat anume turismului sustenabil în insule, rezolvând problema turismului sezonier și sprijinind proiecte-pilot inovatoare care promovează soluții mai ecologice și digitale, în ton cu obiectivele Pactului verde european și să ajute insulele extrem de dependente de turism să își diversifice economiile; mai invită Comisia să creeze o etichetă europeană a turismului sustenabil care să pună în valoare punctele forte și eforturile insulelor și regiunilor insulare în acest domeniu;

67. atrage atenția că trebuie insistat atât pe abordarea bazată pe dezvoltarea teritorială integrată în cazul insulelor, ca investițiile teritoriale integrate și dezvoltarea locală sub coordonarea comunității, cât și pe inițiative precum „sate inteligente" și centre europene de inovare digitală, pentru a sprijini agricultura sustenabilă și producția sustenabilă de alimente, cu un accent deosebit pe practicile care nu dăunează mediului și pe agroturismul sustenabil; subliniază că este important să se promoveze utilizarea chibzuită a energiei și a apei pentru ca insulele să își valorifice la maximum puținele resurse de care dispun;

Accesul la servicii publice

68. lansează apelul de a dezvolta și moderniza infrastructura de transport a insulelor pentru a da un imbold transportului sustenabil, și de a pune umărul la modernizarea și ecologizarea infrastructurii rutiere, aeroportuare și portuare, asigurând totodată o tranziție justă din punct de vedere social; cere, mai cu seamă, să se susțină transportul public și privat nepoluant;

69. propune să se dea prioritate majorării investițiilor în infrastructura de bază pentru a înlesni accesul tuturor gospodăriilor la apă potabilă și canalizare.

70. subliniază necesitatea de a asigura continuitatea teritorială a tuturor insulelor printr-un transport maritim și aerian sustenabil, având mare grijă să se evite situațiile de monopol, exceptând cazurile în care libera concurență nu asigură suficiente servicii regulate de transport și este nevoie să se recurgă la acorduri de servicii publice; pune în lumină cât este de important să se reducă costurile cu transportul de pasageri și de mărfuri, inclusiv prin tarife reduse pentru rezidenți, și să se garanteze securitatea și planificarea judicioasă a podurilor terestre și a legăturilor rutiere;

71. invită Comisia să vegheze ca programul de lucru 2021-2023 al Mecanismului pentru interconectarea Europei și programele europene de cooperare să își aducă aportul la accesibilitatea teritorială a insulelor; constată că îmbunătățirea accesibilității insulelor și dezvoltarea unor legături de transport durabile către și între ele sunt aspecte cruciale pentru a se dezvolta și a putea furniza servicii publice esențiale, ca educația și asistența medicală și socială; consideră că îmbunătățirile de acest tip nu ar trebui să se limiteze la Europa continentală nici, după caz, la statele membre ale UE;

72. subliniază, mai ales în contextul crizei provocate sub pretextul pandemiei de COVID-19, cât este de important să se modernizeze infrastructurile medicale, să se perfecționeze serviciile de telemedicină și telepsihiatrie și să se aducă la un nivel superior asistența medicală primară și accesul la medicamente pe insulele europene;

73. subliniază că egalitatea de șanse pentru toți este primordială și invită Comisia și statele membre să facă din umplerea prăpastiei de competențe digitale o prioritate, asigurându-se că regiunile vulnerabile, inclusiv zonele rurale și îndepărtate și cetățenii nevoiași, au acces la educație și instruire digitală, echipamentul informatic minim necesar și acces la internet pe suprafețe extinse, beneficiind de sprijin digital și alte instrumente tehnologice de învățare; subliniază că trebuie să se acorde sprijin acestor categorii pentru a-și îmbogăți competențele digitale de care au nevoie pentru a prospera și pentru a evita adâncirea inegalităților, veghind ca nimeni să nu fie lăsat în urmă;

74. subliniază că soluțiile eficiente de digitalizare și conectivitate digitală pentru insule reprezintă o prioritate absolută, îndeosebi pentru a le ajuta să depășească dezavantajele geografice cu care se confruntă și pentru a îmbunătăți furnizarea de tehnologii și infrastructuri digitale, de servicii de educație, formare și de e-sănătate, inclusiv de telemedicină și de psihiatrie la distanță, precum și de alte servicii guvernamentale esențiale pentru cetățeni și IMM-uri, care au efecte pozitive asupra strategiilor și operațiunilor întreprinderilor;

75. subliniază că este important să se asigure întreținerea infrastructurii digitale care conectează insulele cu restul lumii, alocând fonduri europene suficiente pentru înlocuirea cablurilor submarine învechite;

76. consideră că este greu pentru IMM-uri, mai ales pe insulele mici, să aibă acces cu ușurință la toate informațiile despre promovarea antreprenoriatului, dezvoltarea competențelor și oportunitățile finanțate de UE; cere să se acorde un sprijin financiar mai substanțial în acest sens și să se ofere sesiuni de informare, consiliere și instruire personalizată mai performante;

Migrația

77. constată că unele insule se confruntă cu sosirea unui număr mare de imigranți care, uneori, depășesc numeric populația locală, astfel încât nu le pot oferi mijloacele de cazare și asistență necesare;

78. atrage atenția asupra presiunii deosebite și disproporționate care apasă pe sistemele de azil și de primire din insule, insule periferice și regiuni ultraperiferice; dorește ca planul de acțiune european pentru insule să recunoască problemele cu azilul și migrația menționate anterior, care necesită soluții coordonate la nivel european, care să respecte binele și demnitatea individului, ușurând totodată presiunea;

Reevaluarea regimurilor de ajutoare de stat și a măsurilor menite să reducă decalajul de dezvoltare

79. cere Comisiei să producă o analiză a volumului de ajutoare de stat acordate întreprinderilor implantate în insulele din UE; consideră că este imperios necesar, în ciuda eforturilor depuse de Uniunea Europeană și statele membre, să se determine dacă și în ce măsură întreprinderile situate pe teritoriile insulare au putut beneficia de asemenea măsuri și să se reevalueze normele privind ajutoarele de stat în consecință; reamintește, în acest context, cât este de important ca ajutoarele de stat acordate companiilor de transport aerian și maritim din aceste teritorii insulare să fie mai flexibile, dată fiind dependența lor totală de aceste mijloace de transport;

80. cere ca înainte de orice revizuire viitoare a cadrului legislativ pentru ajutoarele de stat să se facă studii de impact bazate pe indicatori specifici care să evalueze cât de rămase în urmă sunt economiile din regiunile insulare la capitolul competitivitate, precum și în raport cu consecințele pachetului „Pregătiți pentru 55” asupra acestor teritorii, și să pună la punct un regim degresiv specific pentru teritoriile insulare după 31 decembrie 2021, când se vor termina măsurile extraordinare prevăzute în regimul temporar de ajutoare de stat;

81. cere să se creeze o sub-categorie „insule”, având în vedere că există caracteristici care le diferențiază, pentru regimul de aplicare a normelor aferente ajutoarelor de stat în perioada 2021-2027 și să se desființeze plafoanele minime pentru insulele europene și regiunile ultraperiferice peste care este nevoie de autorizarea Comisiei;

82. subliniază că este nevoie de o abordare mai flexibilă, care să permită o executare mai eficientă a fondurilor europene în teritoriile insulare și în regiunile ultraperiferice, fără a compromite standardele de calitate aplicabile și procedurile de monitorizare;

83. constată că regula de minimis actuală limitează competitivitatea și creează greutăți pentru insulele europene și regiunile ultraperiferice; crede că pentru a fi mai puțin dezavantajate toate insulele din Uniunea Europeană ar trebui exceptate de la aplicarea plafoanelor aferente regulii „de minimis”; mai mult, roagă Comisia să adapteze normele privind ajutoarele de stat pentru ca subvențiile pentru aplanarea neajunsurilor insularității să nu fie considerate ajutoare de stat, ci compensații menite să pună insulele și regiunile ultraperiferice europene pe picior de egalitate cu continentul;

84. propune să se reevalueze criteriul distanței (150 km) aplicat pentru a clasifica insulele ca regiuni de frontieră eligibile pentru finanțare prin programele de cooperare transfrontalieră derivate din obiectivul de cooperare teritorială al politicii de coeziune sau al politicii europene de vecinătate, ținând cont de situația insulelor; crede că, dacă e să se stabilească totuși un tip de limită, pentru regiunile insulare ar fi mai potrivit ca situația de teritoriu transfrontalier să se aplice la nivelul bazinului maritim;

O politică europeană dedicată și adaptată pentru insule

85. subliniază că puținătatea datelor statistice despre insule îngreunează întocmirea unor politici focalizate; propune Comisiei să înființeze un Institut european al teritoriilor defavorizate, legat de articolul 174 din TFUE, însărcinat cu strângerea datelor, inclusiv date separate pe sexe, actualizate frecvent și folosind criterii armonizate, la toate nivelurile administrative; lansează un apel către Comisie să îmbunătățească colectarea de date despre insulele europene și să introducă analize teritoriale în evaluările de impact ale propunerilor sale, cu scopul de a elabora politici focalizate și a evalua modul în care legislația propusă ar urma să afecteze cetățenii și întreprinderile din diferite regiuni;

86. subliniază că în prezent nu toate insulele intră sub incidența legislației UE privind clasificarea teritorială; invită Comisia să lanseze o dezbatere pe această temă, pentru a include insulele în clasificarea comună a unităților teritoriale de statistică și să aibă în vedere crearea unui program similar inițiativei urbane europene pentru a susține parteneriatele între insulele europene menite să conceapă abordări inovatoare față de problemele specifice insulelor, să facă schimb de bune practici și să implementeze soluții benefice pentru cetățeni și întreprinderi;

87. roagă Comisia să țină cont de studiile deja făcute de insulele europene despre provocările și costurile suplimentare asociate cu insularitatea și să deruleze analize interdisciplinare despre caracteristicile demografice, geografice și economice ale teritoriilor insulare, pentru a avea siguranța că aceste regiuni nu vor suferi niciun dezavantaj concurențial din cauza situației lor geografice;

88. cere să se creeze un pachet financiar aparte pentru a ajuta insulele europene să treacă cu bine peste provocările și disparitățile cu care se confruntă și să acopere costurile suplimentare suportate de insulele europene prin viitoarea politică de coeziune; sugerează să se extindă punctul de contact insular prin înființarea unui grup operativ pentru insule în cadrul Direcției Generale Politică Regională și Urbană a Comisiei;

89. invită Comisia să ia în considerare alocarea bugetului pe baza PIB-ului pe cap de locuitor pentru a acoperi toate disparitățile dintre insule;

Un Pact pentru insule și un plan de acțiune pentru insule

90. roagă Comisia să facă o apreciere dinamică a articolului 174 din TFUE și pornind de la acest articol și având în minte o adevărată agendă pentru insulele europene să întocmească cu ajutorului prezentului raport o strategie europeană pentru insule, care să fie adaptată realităților și nevoilor locale și să țină cont de caracteristicile specifice ale fiecărui bazin maritim din UE; îndeamnă Comisia să facă un studiu despre situațiile diverse ale teritoriilor insulare și să conceapă o strategie pentru insule cu propuneri concrete;

91. cere să se elaboreze și să se pună în practică cât mai repede un pact pentru insule, cu implicarea principalelor părți interesate, și anume autoritățile naționale, regionale și locale, actorii economici și sociali, societatea civilă, mediul academic și organizațiile neguvernamentale, după modelul pactului urban și al viitorului pact rural;

92. evidențiază că dialogul cu și între comunitățile din insule este esențial pentru a promova apropierea de proiectul european, a construi punți între culturi, a stimula interesul pentru procesele decizionale și a promova construcția europeană;

o

o o

93. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Comitetului Economic și Social European, Comitetului Regiunilor și parlamentelor naționale și regionale ale statelor membre.